

Certifikační kritéria pro značku „ORLICKÉ HORY originální produkt[®]“

A. Kritéria pro výrobce:

1) Místní subjekt

- a) Živnostník, firma, organizace s provozovnou ve vymezeném území Orlických hor a Podorlicka (viz příložená mapa a seznam obcí).

Způsob ověření: předložení kopie živnostenského listu, výpisu z rejstříku firem, registrace organizace. Nemá-li subjekt provozovnu, určující je adresa v živnostenském listu.

- b) Zemědělec hospodařící na území ve vymezeném území Orlických hor a Podorlicka (viz příložená mapa a seznam obcí).

Způsob ověření: předložení kopie výpisu z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvy nebo výpis z ústřední evidence Svazu chovatelů ČR.

- c) Včelař, jehož včelstva jsou umístěna ve vymezeném území Orlických hor a Podorlicka (viz příložená mapa a seznam obcí).

Způsob ověření: předložení potvrzení o umístění včelstev (od Českého svazu včelařů).

2) Kvalifikace pro příslušnou výrobu

Výrobci musí mít platný živnostenský list pro danou výrobu, zemědělci musí mít živnostenský list nebo být vedeni v evidenci místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, včelaři musí mít průkaz člena Českého svazu včelařů.

Způsob ověření: předložení kopie těchto dokumentů.

3) Bezdlužnost

Žadatel o značku deklaruje, že na jeho firmu není vyhlášen konkurz, nemá nedoplatky na daních ani sociálním a zdravotním pojištění a není proti němu vedeno řízení ze strany České obchodní inspekce.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele.

4) Zaručení standardní kvality výroby

Žadatel o značku zaručuje, že plní zákonné předpisy a normy pro daný provoz (hygienické a technické normy, bezpečnost práce apod.).

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele.

5) Proces výroby nepoškozuje přírodu

Žadatel při své podnikatelské činnosti nepoškozuje životní prostředí ani jeho složky nad míru stanovenou platnými právními předpisy¹ a podle svých technických a finančních možností dodržuje (nebo bude v budoucnu dodržovat) zásady šetrnosti vůči životnímu prostředí:

- šetrné nakládání s vodou – úsporné chování, zařízení na úsporu vody, oddělené užívání užitkové a pitné vody (kde je to technicky možné), použití šetrných (biologicky odbouratelných) čisticích prostředků, náležitá zneškodňování odpadních vod

¹ Zejména zákony: 114/1992 Sb. (zákon o ochraně přírody a krajiny), 254/2001 Sb. (vodní zákon), 185/2001 Sb. (zákon o odpadech), 86/2002 Sb. (zákon o ochraně ovzduší), 289/1995 Sb. (lesní zákon), 334/1992 Sb. (zákon České národní rady o ochraně zemědělského půdního fondu), 353/1999 Sb. (zákon o prevenci závažných havárií), 477/2001 Sb. (zákon o obalech), 258/2000 Sb. (zákon o ochraně veřejného zdraví), 356/2003 Sb. (zákon o chemických látkách a chemických přípravcích)

- šetrné nakládání s energií – úsporné chování, využití energeticky efektivních spotřebičů (třídy A nebo B), úsporných žárovek, efektivní vytápění (regulace topení, nižší teplota v neobývaných prostorách), zateplení budov, snaha využívat obnovitelné nebo alternativní zdroje energie (kde je to technicky možné)
- odpady – minimalizace odpadů a obalů, důsledné třídění odpadů (zejména papír, plasty, sklo a nebezpečný odpad, případně kompost)
- materiál, suroviny – preference znovužitelných, recyklovatelných a recyklovaných materiálů (i pro obaly), užívání místních surovin, minimalizace nakládání s nebezpečnými látkami (toxické, hořlavé, rakovinotvorné apod.) a jejich řádné zneškodňování
- zemědělci – minimalizace chemických přípravků (hnojiv, pesticidů apod.), etické zacházení se zvířaty

Proti žadateli není vedeno řízení ze strany České inspekce životního prostředí.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele; Certifikační komise posoudí plnění zásad šetrnosti, v pochybnostech možné vyjádření Správy CHKO Orlické hory nebo veterinární správy.

B. Kritéria pro výrobek:

1) Spotřební zboží, umělecká díla nebo zemědělské a přírodní produkty vyrobené v Orlických horách a Podorlicku

Pro posouzení charakteru výrobku Certifikační komisí předloží žadatel vzorek výrobku, kde to není možné nebo vhodné, předloží fotografii, popis apod.

V případě, že určité fáze výroby výrobku probíhají mimo území Orlických hor a Podorlicka, posoudí Certifikační komise individuálně podle popisu způsobu výroby, zda lze výrobek považovat za vyrobený v Orlických horách a Podorlicku. Tj. zda lze fázi výroby, která probíhá na území Orlických hor a Podorlicka, považovat za hlavní vzhledem k charakteru výrobku.

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle vzorku výrobku, případně podle popisu výroby.

2) Zaručení standardní kvality

Žadatel o značku zaručuje, že výrobek splňuje všechny předpisy a normy, které jsou pro něj stanoveny.

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele, posouzení kvality Certifikační komisí.

3) Šetrnost k přírodě

Výrobek ani jeho obal nepoškozují životní prostředí, jeho složky ani zdraví lidí nad míru stanovenou platnými právními předpisy¹, a to v žádné fázi svého životního cyklu (výroba, používání, likvidace), a podle technických a ekonomických možností splňují (nebo budou v budoucnu splňovat) zásady šetrnosti vůči životnímu prostředí:

- materiál – přednostně z recyklovaných, recyklovatelných nebo znovupoužitelných materiálů, biologicky odbouratelných, přednostně z místních surovin, minimalizace nebezpečných látek
- obal – co nejušpornější, pokud možno vratný nebo recyklovatelný
- charakter výrobku – výrobek není svým charakterem nešetrný vůči životnímu prostředí nebo lidskému zdraví, výrobek není určen na jedno použití (ve smyslu alternativy k obdobným výrobkům s dlouhodobým využitím)

Způsob ověření: čestné prohlášení žadatele; Certifikační komise posoudí plnění zásad šetrnosti, v pochybnostech možné vyjádření Správy CHKO Orlické hory.

¹ Zejména zákony: 477/2001 Sb. (zákon o obalech), 258/2000 Sb. (zákon o ochraně veřejného zdraví), 356/2003 Sb. (zákon o chemických látkách a chemických přípravcích)

4) Jedinečnost spojená s regionem:

Výrobek musí být jedinečný ve svém vztahu k Orlickým horám a Podorlicku. Toto kritérium lze splnit dosažením nejméně 10 bodů v celkovém součtu bodů získaných v následujících pěti sub-kritériích:

a) Tradiční místní výrobek

Výrobek nebo výrobní technologie nebo firma existuje v Orlických horách a Podorlicku:

5 let nebo méně	→ body:	0
6 - 10 let	→ body:	1
11 - 20 let	→ body:	2
21 - 50 let	→ body:	3
51 - 100 let	→ body:	4
déle než 100 let	→ body:	5

Tradice se může týkat buďto daného konkrétního typu výrobku, výrobní technologie (i když samotný výrobek již může být nový) nebo firmy (působí v regionu po uvedenou dobu, ačkoli výrobky nebo technologie může mít nové).

Způsob ověření: předložení písemného dokumentu nebo historického pramene, který existenci výroby, technologie nebo firmy dokazuje.

b) Produkt z místních surovin

Výrobek je vyroben alespoň částečně z místních surovin, tedy surovin pocházejících z vymezeného území Orlických hor a Podorlicka (viz příložená mapa a seznam obcí). Suroviny uvedené jako místní nesmí být nikdy nahrazovány, míseny nebo kombinovány s jinými surovinami.

Výrobek obsahuje:

méně než 10 % místních surovin	→ body:	0
alespoň 20 % místních surovin	→ body:	1
alespoň 40 % místních surovin	→ body:	2
alespoň 60 % místních surovin	→ body:	3
alespoň 80 % místních surovin	→ body:	4
pouze místní suroviny (téměř nebo úplných 100 %)	→ body:	5

Procentní zastoupení se může týkat hmotnosti výrobku, objemu, počtu jednotlivých součástí apod., záleží na charakteru výrobku; do hodnocení není zahrnut obal výrobku. Do výpočtu se nezahrnují nezbytné vedlejší přísady, které v daném regionu nelze získat (např. sůl).

Určité potraviny a produkty musí v této části získat 5 bodů, tedy splnit 100% zastoupení místních surovin. Jedná se o: med, mléko, vejce, ovoce/zeleninu, minerální vodu, byliny, lesní plody aj. čisté přírodní produkty

Způsob ověření: předložení popisu výrobku a seznamu použitých surovin s udáním místa původu; Certifikační komise posoudí procentní zastoupení.

c) Ruční / řemeslná nebo duševní práce

Výrobek je vyráběn alespoň z části ručně, řemeslnou nebo duševní prací. Takovou prací se zde rozumí to, že řemeslník/autor vnáší do každého výrobku/díla vlastní osobitost – každý kus je originál. Při takové výrobě může řemeslník používat nejrůznější nástroje a přístroje (např. i s elektrickým pohonem), pokud výsledný produkt závisí na jeho osobní zručnosti.

Mezi výrobními postupy je následující podíl ruční / řemeslné / duševní práce:

0 % (plně automatizovaný provoz)	→ body:	0
do 20 %	→ body:	1
do 50 %	→ body:	2
do 70 %	→ body:	3
do 95 %	→ body:	4
(téměř) 100 %	→ body:	5

Uvedená procenta vyjadřují podíl doby, po kterou se výrobce/autor osobně a přímo podílí na procesu výroby daného výrobku. Do celkového trvání výroby se nezapočítává doba, kdy je výrobek v klidu a pracuje „sám“ (např. doba chladnutí, uležení, tuhnutí apod.). U produktů duševní práce se započítává doba práce autora, nikoli jen výroba nosiče díla (např. knihy nebo CD).

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle popisu výrobního postupu.

d) **Díla s hlavním motivem Orlických hor a Podorlicka / výrobky specifické pro Orlické hory a Podorlicko**

U uměleckých děl (dekorační, upomínkové a propagační předměty, fotografie, knihy, tiskoviny, apod.) může k jedinečnosti přispět jejich hlavní motiv nebo obsah, jestliže souvisí s regionem Orlických hor a Podorlicka:

Motiv vůbec nesouvisí s regionem (letadlo, slon...)	➔ body:	0
Motiv souvisí s regionem, ale není specifický - zcela obecně příroda, venkovský život (kočka, pampeliška, chalupa)	➔ body:	1
Přírodní či venkovský motiv, který souvisí s něčím charakteristickým pro region (ovečka, lidové stavení, hory...)	➔ body:	3
Motiv přímo z regionu - konkrétní hora, řeka, město, památka, osobnost, legenda apod.	➔ body:	4
Motiv přímo z regionu včetně popisu/vysvětlení/nadpisu	➔ body:	5

Užitný výrobek či produkt může získat body za svoji specifičnost v regionu Orlických hor a Podorlicka:

Výrobek vůbec nesouvisí s regionem (letadlo, mobil, desinfekce...)	➔ body:	0
Zemědělský/přírodní produkt nebo užitný výrobek, který souvisí s životem na venkově (chleba, mrkev, pivo, hrneček...)	➔ body:	1
Zemědělský/přírodní produkt nebo užitný výrobek, který souvisí s něčím charakteristickým pro region (ovčí produkty v Beskydech, hovězí maso v Kravařsku, brambory na Vysočině, sněžnice v Krkonoších, sklo na Šumavě)	➔ body:	3
Výrobek je pro region zcela typický a jinde se nevyrobí (např. Vamberecká krajka, Štramberské ucho, Hořické trubičky)	➔ body:	5

Jsou-li užitné výrobky díky zpracování spíše uměleckými díly (motiv a umělecké zpracování převažují významem nad užitnými vlastnostmi), lze je hodnotit podle stupnice pro díla s motivem. To platí i pro suvenýry a reklamní předměty určené hlavně na propagaci regionu (např. klíčenka s logem značky atd.).

Komise může udělit body navíc (avšak vždy lze udělit max. 5 bodů za toto subkritérium):

- uměleckým dílům i užitným výrobkům/produktům za regionální název (např. Ličenský chléb) – 1 bod,
- užitným výrobkům/produktům za konkrétní motiv přímo z regionu zobrazený na samotném výrobku, na jeho obalu či etiketě – 1 bod.

Způsob ověření: posouzení Certifikační komise podle vzorku/fotografie/popisu výrobku.

e) **Výjimečné (nadstandardní) vlastnosti výrobku**

Výrobek svou kvalitou nebo jinými výjimečnými vlastnostmi dobře reprezentuje region.

Kvalita výrobku bude posouzena certifikační komisí na základě vzorku výrobku (v odůvodněných případech na základě fotografie nebo popisu vlastností výrobku v žádosti). Komise udělí podle vlastního uvážení 0 až 5 bodů.

Certifikační komise bude posuzovat výrobek (vč. obalu) z hlediska preciznosti zpracování, funkčnosti, originality, estetických a smyslových vlastností (vůně, chuť apod.) a šetrnosti vůči životnímu prostředí (ve srovnání se standardem u daného druhu výrobku).

Certifikační komise může přihlídnout k dalším oceněním za kvalitu či inovaci, popř. šetrnost vůči životnímu prostředí, české (národní) nebo evropské certifikáty kvality a/nebo šetrnosti vůči životnímu prostředí (EŠV, Czech made, norma Český med, BIO, ISO, Flower, Nositel tradice, KlasA).

Jestliže je výrobek vyráběn v chráněné dílně nebo handicapovanými spoluobčany, získává min. 3 body.

Jestliže zemědělský nebo lesní podnik hospodaří na území CHKO Orlické hory v souladu s předpisy Správy CHKO a výrobek nebo suroviny pocházejí alespoň z části z uvedeného území, získává min. 3 body.

Způsob ověření: předložení vzorku výrobku (v odůvodněných případech jen fotografie výrobku) a písemného popisu výjimečných vlastností výrobku, případně kopie certifikátů nebo ocenění

Certifikační komise má právo zamítnout udělení značky výrobku, který je v rozporu s cílem značky a odporuje morálním a etickým zásadám, obecnému estetickému cítění nebo by mohl jinak poškodit dobré jméno značky, systému Domácí výrobky nebo MAS POHODA venkova.

Orlické hory a Podorlicko území pro značení místních výrobků

Vymezené území vychází z oblasti působnosti místních akčních skupin regionu (tzn. MAS POHODA venkova, MAS Sdružení SPLAV, MAS Vyhlička, MAS NAD ORLICÍ a MAS Orlicko) a z hranic Turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko.

ABECEDNÍ SEZNAM OBCÍ

ve vymezeném území
dle zodpovědnosti jednotlivých MAS regionu.

MAS POHODA venkova

Bačetín, Bohdašín, Borová, Bystré, Česká Černná, České Meziříčí, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobruška, Dobřany, Chlístov, Janov, Jestřebí, Kounov, Králova Lhota, Mezilesí, Mokrý, Nové Město nad Metují, Nový Hrádek, Ohnišov, Olešnice v Orlických horách, Opočno, Podbřezí, Pohoří, Přepychy, Přibyslav, Rohenice, Sedloňov, Semechnice, Sendraž, Slavoňov, Sněžné, Trnov, Val

MAS Sdružení SPLAV

Bílý Újezd, Byzhradec, Černíkovice, Javornice, Kvasiny, Libel, Liberk, Lično, Lukavice, Osečnice, Rychnov nad Kněžnou, Skuhrov nad Bělou, Solnice, Synkov-Slemeno, Třebešov, Voděrády

MAS Vyhlička

Barošovice v Orlických horách, Doudleby nad Orlicí, Jahodov, Lupenice, Orlické Záhoří, Pěčín, Polom, Potštejn, Proruby, Rokytnice v Orlických horách, Rybná nad Zdobnicí, Říčky v Orlických horách, Slatina nad Zdobnicí, Tutleky, Vamberk, Záměl, Zdobnice

MAS NAD ORLICÍ

Albrechtice nad Orlicí, Bolehošť, Borohrádek, Borovnice, Častolovice, Černná nad Orlicí, Čestice, Hřibiny-Ledská, Chleny, Kostelec nad Orlicí, Kostecké Horky, Krchleby, Lhoty u Potštejna, Lípa nad Orlicí, Nová Ves, Olešnice, Svídnice, Týniště nad Orlicí, Vrbice, Zdelov, Žďár nad Orlicí

MAS Orlicko

Bystřec, Čenkovice, Červná Voda, Česká Rybná, České Petrovice, Dlouhoňovice, Hejnice, Helvikovice, Jablonné nad Orlicí, Jamné nad Orlicí, Kameničná, Klášterec nad Orlicí, Kunvald, Letohrad, Lichkov, Lišnice, Lukavice, Mistrovice, Mladkov, Nekoř, Orličky, Pastviny, Písečná, Lobkovice, Studené, Šedivec, Těchonín, Záchlumí, Žamberk